

สธ ๐๕๐๒/ ๒๗๔

ถึง กรม สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา หน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาล และวิทยาลัยการสาธารณสุขในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก

ด้วย แพทยสมาคมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน มหาวิทยาลัยการแพทย์
แผนจีนกานซู มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา และกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้ร่วมกัน
จัดทำโครงการอบรมหลักสูตรการฝังเข็มสำหรับทันตแพทย์ ประจำปี ๒๕๖๔ ระหว่างวันที่ ๓๑ พฤษภาคม -
๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ณ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข โดยฝึกปฏิบัติ
ภายในประเทศและศึกษาดูงาน ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน รับสมัครตั้งแต่บัดนี้จนถึงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม
๒๕๖๔ ค่าลงทะเบียน ๔๒,๐๐๐ บาท (สี่หมื่นสองพันบาทถ้วน) ไม่รวมค่าใช้จ่ายในการศึกษาดูงานต่างประเทศ
หากพ้นระยะเวลาที่กำหนดค่าลงทะเบียน ๕๐,๐๐๐ บาท (ห้าหมื่นบาทถ้วน) สามารถติดต่อสอบถาม
รายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ นางสาวพรกมล ยั่งยืน หรือ E-mail verdantns@gmail.com

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานในสังกัดทราบด้วย จะเป็นพระคุณ

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

กองการแพทย์ทางเลือก
โทร. ๐ ๒๕๕๑ ๗๐๐๗ ต่อ ๒๖๐๑
โทรศัพท์มือถือ ๐๙ ๑๘๗๙ ๓๖๙๙
www.thaicam.go.th
ID Line : Pornkamol88

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
Department of Thai Traditional and Alternative Medicine

รูปถ่าย
ขนาด
1 นิ้ว

ใบสมัครเข้าร่วมอบรมหลักสูตรการฝังเข็มสำหรับทันตแพทย์ ประจำปี ๒๕๖๔
ระหว่างวันที่ ๓๑ พฤษภาคม - ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔
ภาคทฤษฎีจัดอบรม ณ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข
และภาคปฏิบัติตามสถานที่ที่ได้กำหนดไว้

*****

โปรดกรอกรายละเอียดให้ชัดเจน

๑. ชื่อ (นาย/นาง/นางสาว) ..... นามสกุล .....
๒. สำเร็จการศึกษาระดับ ..... พ.ศ. .... สถาบันที่จบการศึกษา .....
๓. ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเลขที่..... พ.ศ. ....
๔. ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง .....
๕. สังกัด ..... จังหวัด .....
๖. สถานที่ติดต่อได้สะดวก ที่ทำงาน ที่บ้าน เลขที่ ..... ถนน .....
๗. ตำบล ..... อำเภอ ..... จังหวัด ..... รหัสไปรษณีย์ .....
๘. โทรศัพท์ ..... โทรศัพท์มือถือ .....
๙. โทรสาร ..... E - mail .....
๑๐. การรับประทานอาหาร อาหารทั่วไป อาหารอิสลาม มังสวิรัติ อื่นๆ
๑๑. ท่านรับทราบข้อมูลจาก เว็บไซต์ หนังสือแจ้งประชาสัมพันธ์ อื่นๆ

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า จะสามารถเข้าอบรมได้ตลอดหลักสูตร ทั้งในการฝึกอบรมภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในประเทศ ตลอดจนภาคศึกษาดูงาน ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน (โดยรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเอง) ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

ลงชื่อ .....

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

หลักฐานการโอนเงินค่าลงทะเบียนนอกรวมหลักสูตรการฝังเข็มสำหรับทันตแพทย์ประจำปี ๒๕๖๔

ระหว่างวันที่ ๓๑ พฤษภาคม - ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔

ชื่อบัญชี “แพทยสมาคมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน”

ธนาคารกรุงไทย สาขากระทรวงสาธารณสุข - ติวานนท์

เลขที่บัญชี ๑๔๒ - ๐ - ๑๘๔๕๕-๕

ชื่อ นาย/นาง/นางสาว ..... นามสกุล .....

หน่วยงาน ..... จังหวัด .....

วันที่โอนเงิน ..... เดือน ..... พ.ศ. .... เวลา ..... น.

ชื่อธนาคาร ..... สาขา.....

ติดหลักฐานการโอนเงิน

หมายเหตุ : ส่งหลักฐานการโอนเงิน โดยสแกนเอกสารส่งทางอีเมล : E-mail verdantns@gmail.com

โครงการอบรมหลักสูตรการฝังเข็มสำหรับทันตแพทย์ ประจำปี ๒๕๖๔

๑. หลักการและเหตุผล

การฝังเข็ม (Acupuncture) เป็นการรักษาโรคด้วยศาสตร์การแพทย์แผนจีนแขนงหนึ่งที่มีวิวัฒนาการและถ่ายทอดจากการสั่งสมประสบการณ์อันยาวนานกว่า ๓,๐๐๐ ปี มีการเผยแพร่ไปยังประเทศต่างๆ ทั่วทั้งเอเชีย ยุโรป และอเมริกา สำหรับประเทศไทย การฝังเข็มเริ่มมีมาตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัยเมื่อ ๗๐๐ ปีก่อน โดยเข้ามาพร้อมพ่อค้าชาวจีน หลังจากประเทศไทยและจีนเริ่มมีสัมพันธภาพทางการทูต ในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้มีแพทย์ไทยไปศึกษาวิชาฝังเข็มจากสถาบันฝึกอบรมที่องค์การอนามัยโลกรับรองในสาธารณรัฐประชาชนจีน ประเทศในยุโรปและสหรัฐอเมริกา อันเป็นจุดเริ่มต้นที่แพทย์แผนปัจจุบันในประเทศไทยได้ให้ความสนใจในวิชาฝังเข็ม นอกจากนี้ ยังมีนักเรียนและผู้สนใจจากประเทศไทยส่วนหนึ่งได้ไปศึกษาศาสตร์การแพทย์แผนจีนที่สาธารณรัฐประชาชนจีน ทำให้การฝังเข็มเป็นที่รู้จักแพร่หลายมากขึ้น

กองการแพทย์ทางเลือก มหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนมณฑลกานซู มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา และแพทยสมาคมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน ร่วมกันพัฒนาหลักสูตรอบรมศาสตร์การแพทย์แผนจีนด้านการฝังเข็มสำหรับทันตแพทย์ ในระหว่างวันที่ ๓๑ พฤษภาคม – ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อฝึกอบรมให้ทันตแพทย์มีความรู้ความสามารถในการตรวจ วินิจฉัย รักษา และฟื้นฟูสภาพของผู้ป่วยโดยใช้ศาสตร์การแพทย์แผนจีนด้วยการฝังเข็ม

๓. เป้าหมาย

ทันตแพทย์ที่มีทะเบียนผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมจากทันตแพทยสภา และมีประสบการณ์ประกอบวิชาชีพทันตกรรมไม่น้อยกว่า ๑ ปี

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

ระหว่างวันที่ ๓๑ พฤษภาคม – ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔

ภาคทฤษฎีจัดอบรม ณ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

ภาคปฏิบัติ ณ สถานที่ต่างๆ ที่ได้กำหนดไว้

๕. ขั้นตอนการดำเนินงาน

๕.๑ ขออนุมัติโครงการ

๕.๒ ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕.๓ ประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานทั้งในและนอกกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง การสมัครเข้ารับการอบรม

๕.๔ แจ้งผลการคัดเลือกผู้สมัครเข้ารับการอบรม และรับโอนเงินค่าลงทะเบียนผ่านบัญชีธนาคาร

๕.๕ ดำเนินการจัดอบรม

๕.๖ สรุปผลการดำเนินงาน

๖. หน่วยงานผู้จัด

๖.๑ กองการแพทย์ทางเลือก กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข

๖.๒ แพทยสมาคมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน

๖.๓ มหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนมณฑลกานซู

๖.๔ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

๗. คุณสมบัติและจำนวนผู้เข้ารับการอบรม
ทันตแพทย์ จำนวน ๒๕ คน ขึ้นไป.

๘. หลักสูตรการอบรม

ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติรวมไม่น้อยกว่า ๒๕๘ ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี (๑๖๗ ชั่วโมง)

ประวัติการแพทย์จีนโดยย่อ

๓

ชั่วโมง

(History of Chinese Traditional Medicine)

ทฤษฎีหยิน - หยาง

๓

ชั่วโมง

ทฤษฎีเบญจธาตุ

๓

ชั่วโมง

สาระสำคัญพื้นฐานแห่งชีวิต ซี - เลือด - จินเย่

๖

ชั่วโมง

ทฤษฎีระบบอวัยวะสรีระในทางการแพทย์แผนจีน

๑๒

ชั่วโมง

สาเหตุการเกิดโรคและกลไกการดำเนินของโรค

๖

ชั่วโมง

หลักการป้องกันและรักษา

๓

ชั่วโมง

การวินิจฉัยโรค - การมอง, การถาม, จับชีพจร

๑๘

ชั่วโมง

การวิเคราะห์กลุ่มอาการโรค

๖

ชั่วโมง

การวิเคราะห์กลุ่มอาการจากซี - เลือด - จินเย่

๖

ชั่วโมง

การวิเคราะห์กลุ่มอาการตามอวัยวะข้างผู้

๑๒

ชั่วโมง

สมุนไพรจีน

๖

ชั่วโมง

บทนำทฤษฎีเส้นลมปราณและจุดฝังเข็ม

๖

ชั่วโมง

เส้นลมปราณและจุดฝังเข็มที่ใช้บ่อย

๒๔

ชั่วโมง

การรักษาโรคและอาการต่าง ๆ ทางทันตกรรม

๓๐

ชั่วโมง

โรคอวัยวะในช่องปาก โรคขากรรไกรและกระดูก

ในหน้าที่เกี่ยวข้องกับขากรรไกร

วิธีการปักเข็มและเทคนิคการกระตุ้นเข็ม

๖

ชั่วโมง

ข้อระวังและการแก้ไขความผิดปกติ

๓

ชั่วโมง

วิธีการรมโคมจุฬาลำพาและการครอบแก้ว

๓

ชั่วโมง

การใช้เข็มรูปแบบอื่นๆ - เข็มคีรีระและเข็มหู

๙

ชั่วโมง

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑

ชั่วโมง

มาตรการปลอดภัย

๑

ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ (๕๑ ชั่วโมง)

การตรวจร่างกายด้วยศาสตร์การแพทย์แผนจีน

๑๒

ชั่วโมง

การฝึกปฏิบัติการฝังเข็ม

๓๙

ชั่วโมง

สรุปผลและอภิปราย

๓

ชั่วโมง

ศึกษาดูงาน

๓๐

ชั่วโมง

สอบ

๗

ชั่วโมง

๙. เงื่อนไขการจบหลักสูตรการอบรม

ผู้เข้ารับการอบรมจะได้รับประกาศนียบัตร เมื่อผ่านเกณฑ์ ดังนี้

๙.๑ เข้าอบรมไม่น้อยกว่า ๘๐% ทั้งทฤษฎี ปฏิบัติ และดูงานตลอดหลักสูตร

๘.๒ ผ่านการประเมินด้านจริยธรรมดี ประพฤติ เจตคติ ความประพฤติ ทักษะดี พฤติกรรมที่เหมาะสม โดยการพิจารณาจากอาจารย์ประจำ (ต้องมีสมุดประเมินผล)

๑๐. เกณฑ์การประเมินผู้เข้ารับอบรม

ต้องผ่านการวัดประเมินผลไม่ต่ำกว่า ๖๐% ทั้งภาคทฤษฎี ปฏิบัติ และการศึกษาดูงาน

๑๑. งบประมาณ

แพทยสมาคมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานเป็นผู้รับผิดชอบโดยเก็บเงินจากค่างวดทะเบียนผู้เข้ารับการศึกษาอบรม คนละ ๘๒,๐๐๐ บาท โดยมีค่าใช้จ่ายจากเงินค่างวดทะเบียน ดังนี้

๑) ค่าอบรมบรรยาย (๓๕ วัน) (๖ ชั่วโมง/วัน) เป็นเงิน ๓๖๒,๒๕๐ บาท มีรายละเอียดดังนี้

- ค่าอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่ม จำนวน ๒ มื้อ x ๓๕ วัน	= ๖๑,๒๕๐	บาท
x ๓๕ บาท x ๒๕ คน		
- ค่าจัดทำเอกสาร จำนวน ๒๐๐ บาท x ๒๕ ชุด	= ๕,๐๐๐	บาท
- ค่าตอบแทนวิทยากรหลัก จำนวน ๑ คน x ๒ เดือน	= ๑๗๐,๐๐๐	บาท
x ๒,๕๐๐ us (๓๔ บาท : ๑ US)		
- ค่าตอบแทนวิทยากรแปล จำนวน ๑ คน x ๖๐๐ บาท	= ๑๒๖,๐๐๐	บาท
x ๖ ชั่วโมง x ๓๕ วัน		

๒) ค่าฝึกปฏิบัติ (๘ วัน) เป็นเงิน ๒๐๓,๕๙๐ บาท มีรายละเอียดดังนี้

- ค่าอาหารกลางวัน จำนวน ๑ มื้อ x ๕ วัน x ๑๒๐ บาท x ๒๕ คน	= ๑๕,๐๐๐	บาท
- ค่าอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่ม จำนวน ๒ มื้อ x ๕ วัน	= ๘,๗๕๐	บาท
x ๓๕ บาท x ๒๕ คน		
- ค่าตอบแทนวิทยากรแปล จำนวน ๑ คน x ๖๐๐ บาท	= ๒๘,๘๐๐	บาท
x ๖ ชั่วโมง x ๘ วัน		
- ค่าตอบแทนผู้ช่วยวิทยากร จำนวน ๓ คน x ๖๐๐ บาท	= ๘๖,๔๐๐	บาท
x ๖ ชั่วโมง x ๘ วัน		
- ค่าเบี้ยเลี้ยง จำนวน ๒ คน x ๒๔๐ บาท x ๘ วัน	= ๓,๘๔๐	บาท
- ค่าจ้างเหมารถตู้ปรับอากาศพร้อมพนักงานขับรถ	= ๒๘,๘๐๐	บาท
จำนวน ๑,๘๐๐ บาท x ๒ คืน x ๘ วัน		
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง/ค่าทางด่วน จำนวน ๒ คืน x ๒,๐๐๐ บาท x ๘ วัน	= ๓๒,๐๐๐	บาท

๓) ค่าศึกษาดูงานประเทศจีน (๗ วัน) ของคณาจารย์, ผู้ประสานงาน และผู้แปล

เป็นเงิน ๒๘๗,๒๘๐ บาท มีรายละเอียดดังนี้

- ค่าที่พัก จำนวน ๕ วัน x ๖ คน x ๔,๐๐๐ บาท	= ๑๒๐,๐๐๐	บาท
- ค่าเครื่องบินอาจารย์แปล + ผู้ประสานงาน (ไป - กลับ)	= ๑๕๐,๐๐๐	บาท
จำนวน ๖ คน x ๒๕,๐๐๐ บาท		
- ค่าเบี้ยเลี้ยง จำนวน ๖ คน x ๒๔๐ บาท x ๗ วัน	= ๑๐,๐๘๐	บาท
- ค่าพาหนะ จำนวน ๖ คน x ๑,๒๐๐ บาท	= ๗,๒๐๐	บาท

๔) ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เป็นเงิน ๑๙๖,๘๘๐ บาท มีรายละเอียดดังนี้

- ค่าประกาศนียบัตร จำนวน ๒๕ บาท x ๒๕ ชุด	= ๖๒๕	บาท
- ค่าห้องประชุม จำนวน ๑ ห้อง x ๑,๕๐๐ บาท x ๔๓ วัน	= ๖๔,๕๐๐	บาท
- ค่าจัดทำกระเป๋าสื่อเอกสาร จำนวน ๑๕๐ บาท x ๒๕ ชุด	= ๓,๗๕๐	บาท
- ค่าจัดทำหนังสือ/ตำรา จำนวน ๕ เล่ม x ๒๐๐ บาท x ๒๕ ชุด	= ๒๕,๐๐๐	บาท
- ค่าวัสดุทางการแพทย์ จำนวน ๒,๐๐๐ บาท x ๒๕ ชุด	= ๕๐,๐๐๐	บาท
- ค่าปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ จำนวน ๕ คน x ๒๐๐ บาท x ๑๐ วัน	= ๑๐,๐๐๐	บาท
- ค่าเครื่องบินวิทยากร (ไป - กลับ) จำนวน ๑ คน x ๒๐,๐๐๐ บาท	= ๒๐,๐๐๐	บาท
- ค่าที่พักวิทยากรหลัก จำนวน ๑ คน x ๒ เดือน x ๑๐,๐๐๐ บาท	= ๒๐,๐๐๐	บาท
- ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	= ๓,๐๐๕	บาท

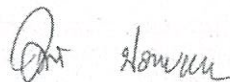
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑,๐๕๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านห้าหมื่นบาทถ้วน)

หมายเหตุ ทุกรายการสามารถถัวเฉลี่ยจ่ายได้

๑๒. ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน สำหรับผู้เข้าร่วมการอบรม
จำนวนประมาณ ๔๐,๐๐๐ - ๕๐,๐๐๐ บาท ผู้เข้ารับการอบรมจะต้องจ่ายเงินเอง (เบิกไม่ได้)

๑๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ทันตแพทย์ผู้ผ่านการอบรมมีความรู้ ความสามารถให้บริการรักษาผู้ป่วยด้วยศาสตร์การฝังเข็ม
มาเสริมการรักษาในโรคและกลุ่มอาการทางทันตกรรมเบื้องต้น ได้อย่างถูกต้อง ตามมาตรฐานสากล

..... ผู้เสนอโครงการ

(นายวิจิต ประกายหาญ)

ทันตแพทย์ชำนาญการพิเศษ

..... ผู้เสนอโครงการ

(นายแพทย์เทวัญ ธานีรัตน์)

ผู้อำนวยการกองการแพทย์ทางเลือก

..... ผู้เห็นชอบโครงการ

(นายวิชาชัย กมลธรรม)

นายกแพทยสมาคมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน

..... ผู้อนุมัติโครงการ
(นางอัมพร เบญจพลพิทักษ์)

อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

โครงการจัดอบรมหลักสูตรการฝังเข็มสำหรับทันตแพทย์ ประจำปี ๒๕๖๕

๑. หลักการและเหตุผล

การฝังเข็ม (Acupuncture) เป็นการรักษาโรคด้วยศาสตร์การแพทย์แผนจีนซึ่งมีวิวัฒนาการและถ่ายทอดจากกรสังฆมประสภการอันยาวนานกว่า ๓,๐๐๐ ปี มีการเผยแพร่ไปยังประเทศต่างๆทั่วทั้งเอเชีย ยุโรป และอเมริกา สำหรับประเทศไทย การฝังเข็มเริ่มมีมาตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัยเมื่อ ๗๐๐ ปีก่อน โดยเข้ามาพร้อมพ่อค้าชาวจีนหลังจากประเทศไทยและจีนเริ่มมีสัมพันธ์ทางการทูต ในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้มีแพทย์ไทยไปศึกษาวิชาฝังเข็มจากสถาบันฝึกอบรมที่องค์การอนามัยโลกมารับรองในประเทศไทย ประเทศในยุโรปและสหรัฐอเมริกาอันเป็นจุดเริ่มต้นที่แพทย์แผนปัจจุบันในประเทศไทยได้ให้ความสนใจในวิชาฝังเข็ม นอกจากนี้ ยังมีนักเรียนและผู้สนใจจากประเทศไทยส่วนหนึ่งได้ไปศึกษาศาสตร์การแพทย์แผนจีนที่ประเทศจีน ทำให้การฝังเข็มเป็นที่รู้จักแพร่หลายมากขึ้น

กองการแพทย์ทางเลือก มหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนฉงชาน กานซู และแพทยสมาคมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานร่วมกันพัฒนาหลักสูตรอบรมตามศาสตร์การแพทย์แผนจีนด้านการฝังเข็มสำหรับทันตแพทย์ เพื่อเพิ่มองค์ความรู้สำหรับทันตแพทย์เริ่มมีการรักษาโรคทางทันตกรรม และเพิ่มทางเลือกในการรักษาพยาบาลให้กับผู้ป่วยทางทันตกรรม ซึ่งได้กำหนดจัดอบรมหลักสูตรทันตแพทย์ฝังเข็ม ในระหว่างวันที่ ๓๑ พฤษภาคม - ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๕

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้ทันตแพทย์ที่ผ่านการอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำหลักการแพทย์แผนจีนขึ้นพื้นฐานในการตรวจวินิจฉัยโรคก่อนการฝังเข็ม ตามแนวทางการแพทย์แผนจีนเป็นการเผยแพร่ความรู้ ศาสตร์การฝังเข็มที่ได้มาตรฐาน

๒.๒ เพื่อให้ทันตแพทย์ที่ผ่านการอบรมสามารถรักษาโรคด้วยการฝังเข็ม สามารถใช้ศาสตร์การฝังเข็มมาเสริมการรักษาในโรคและกลุ่มอาการทางทันตกรรม

๓. เป้าหมาย

ทันตแพทย์ที่มีทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมจากทันตแพทยสภา และมีประสบการณ์ประกอบวิชาชีพทันตกรรมไม่น้อยกว่า ๑ ปี

ระยะเวลาดำเนินการ ระหว่างวันที่ ๓๑ พฤษภาคม - ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๕

ภาคทฤษฎีจัดอบรม ณ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ภาคปฏิบัติ ณ สถานที่ต่างๆ ที่กำหนดไว้

๕. ขั้นตอนการดำเนินงาน

- ๕.๑ ขออนุมัติโครงการ
- ๕.๒ ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๕.๓ ประชุมสัมมนาชี้แจงหน่วยงานทั้งในและนอกกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง การสมัครคัดเลือกผู้สมัครเข้ารับการอบรม และรับโอนเงินค่าลงทะเบียนผ่านบัญชีธนาคาร
- ๕.๔ แจ้งผลการคัดเลือกผู้สมัครเข้ารับการอบรม และรับโอนเงินค่าลงทะเบียนผ่านบัญชีธนาคาร
- ๕.๕ ดำเนินการจัดอบรม
- ๕.๖ สรุปผลการดำเนินงาน

๖. หน่วยงานผู้จัด

- ๖.๑ กองการแพทย์ทางเลือก กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข
- ๖.๒ แพทยสมาคมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน
- ๖.๓ มหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนฉงชาน กานซู
- ๖.๔ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

๗. คุณสมบัติและจำนวนผู้เข้ารับการอบรม

ทันตแพทย์ จำนวน ๒๕ คน ขึ้นไป

๘. หลักสูตรการอบรม

ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติรวมไม่น้อยกว่า ๒๕๕ ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี (๑๖๗ ชั่วโมง)

- ประวัติการแพทย์จีนโดยย่อ (History of Chinese Traditional Medicine)
- ทฤษฎีหยิน - หยาง
- ทฤษฎีเบญจธาตุ
- สาเหตุสำคัญพื้นฐานแห่งซิงคิง ซิงคิง-จินเย่
- ทฤษฎีระบบอวัยวะในระบบการแพทย์จีน
- สาเหตุการเกิดโรคและกลไกการดำเนินของโรค
- หลักการป้องกันและรักษา
- การวินิจฉัยโรค-การมอง, การถาม, จับชีพจร
- การวิเคราะห์กลุ่มอาการโรค
- การวิเคราะห์กลุ่มอาการจิง-เลือด-จินเย่
- การวิเคราะห์กลุ่มอาการอวัยวะ

- สมุนไพรจีน

- บทบาททฤษฎีเส้นลมปราณและจุดฝังเข็มที่ใช้บ่อย
- เส้นลมปราณและจุดฝังเข็มที่ใช้บ่อย
- การรักษาโรคและอาการต่างๆ
- วิธีการปักเข็มและเทคนิคการกระตุ้นเข็ม
- ข้อระวังและการแก้ไขความผิดปกติ
- วิธีการมองจุดชีพจรและอาการรอบแก้ว
- การใช้เข็มรูปแบบอื่นๆ - เข็มทิวชะและเข็มบู
- กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- มารยาทความปลอดภัย
- ภาคปฏิบัติ (๕๑ ชั่วโมง)
- ตรวจร่างกายด้วยศาสตร์การแพทย์จีน
- การฝึกปฏิบัติการฝังเข็ม
- สรุปผลและอภิปราย
- ศึกษาดูงาน
- สอบ

๙. เงื่อนไขการจบหลักสูตรการอบรม

ผู้เข้ารับการอบรมจะได้รับประกาศนียบัตร เมื่อผ่านเกณฑ์ ดังนี้ ๙.๑ เข้าอบรมไม่น้อยกว่า ๘๐% ทั้งทฤษฎี ปฏิบัติ และดูผลตลอดหลักสูตร

๙.๒ ผ่านการประเมินด้านจริยธรรมดี ประพฤติ เจตคติดี ประพฤติ ทักษะดี พฤติกรรมที่เหมาะสม โดยการพิจารณาจากอาจารย์ประจำ (ต้องมีสัดส่วนประเมินผล)

๑๐. เกณฑ์การประเมินผู้เข้ารับการอบรม

ต้องผ่านการวัดประเมินผลไม่ต่ำกว่า ๖๐% ทั้งภาคทฤษฎี ปฏิบัติ และภาคทฤษฎี

๑๑. งบประมาณ

๑. แพทยสมาคมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานเป็นผู้รับผิดชอบ โดยเก็บเงินจากค่าลงทะเบียนผู้เข้ารับการฝึกอบรม

๒. ค่าสิทธิขาดงาน ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน ท่าน ๕๐,๐๐๐-๕๐,๐๐๐ บาท (เบิกไม่ได้)

๑๒. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ทันตแพทย์ผู้ผ่านการอบรมมีความรู้ ความสามารถให้บริการรักษาผู้ป่วยด้วยศาสตร์การฝังเข็มมาเสริมการรักษาโรคและกลุ่มอาการทางทันตกรรมเบื้องต้นได้อย่างถูกต้อง ตามมาตรฐานสากล

หลักสูตรการฝึกอบรมวิชาการฝังเข็มสำหรับทันตแพทย์
ประจำปี 2564

Curriculum of Training Programme in
Acupuncture for Dental Practitioners
2021

โดย

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
สมาคมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน
มหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนกานซู

หลักสูตรการฝึกอบรม
วิชาการฝังเข็มสำหรับทันตแพทย์
2564

(Curriculum of Training Programme in Acupuncture for Dental Practitioners)

2021

---

1. ชื่อหลักสูตร

ภาษาไทย : หลักสูตรการฝึกอบรม วิชาการฝังเข็มสำหรับทันตแพทย์

ภาษาอังกฤษ : (Curriculum of Training Programme in Acupuncture for Dental Practitioners)

2. ชื่อประกาศนียบัตร ประกาศนียบัตรการฝังเข็มสำหรับทันตแพทย์

(Certificate Name) : Certificate in Acupuncture for Dental Practitioners

3. หน่วยงานที่รับผิดชอบ (Responsible Organizations)

- 3.1 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
- 3.2 แพทยสมาคมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน
- 3.3 มหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนกานซู
- 3.4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

4. ความเป็นมาของหลักสูตร

(Background)

4.1 หลักการและเหตุผล (Principle and Rationale)

การฝังเข็ม (Acupuncture) เป็นวิธีการรักษาโรคซึ่งเป็นศาสตร์การแพทย์แผนจีนแขนงหนึ่งที่มีวิวัฒนาการและถ่ายทอดจากการสั่งสมประสบการณ์อันยาวนานนับพันปี มีการเผยแพร่ไปยังประเทศต่างๆ ทั่วทั้งเอเชีย ยุโรป และอเมริกา สำหรับประเทศไทย การฝังเข็มได้เริ่มมีมาตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัยเมื่อกว่า 700 ปีที่ผ่านมาโดยเข้ามาพร้อมกับพ่อค้าชาวจีนที่มาก้าขาย หลังจากประเทศไทยและจีนเริ่มมีสัมพันธภาพทางการทูต เมื่อปี พ.ศ. 2518 ได้มีแพทย์ไทยไปศึกษาการฝังเข็มจากสถาบันฝึกอบรมการฝังเข็มที่องค์การอนามัยโลกรับรองในประเทศจีน ประเทศแถบยุโรปและสหรัฐอเมริกาอันเป็นจุดเริ่มต้นที่แพทย์แผนปัจจุบันในประเทศไทยได้เริ่มให้ความสนใจวิชาการฝังเข็มนอกจากนั้นยังมีนักเรียนและผู้สนใจจากประเทศไทยส่วนหนึ่งที่มีโอกาสได้ศึกษาศาสตร์แพทย์แผนจีนที่สาธารณรัฐประชาชนจีน ทำให้การฝังเข็มเป็นที่รู้จักแพร่หลายมากขึ้นในประเทศไทย

จากการอบรมหลักสูตร การฝังเข็ม ดังกล่าว กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ซึ่งมีภารกิจที่สำคัญประการหนึ่งคือการเผยแพร่และศึกษาวิจัยผลการรักษาโรคด้วยการฝังเข็มแก่สาธารณสุขชนและบุคลากรทางการแพทย์สาขาต่างๆ จึงพิจารณาเห็นควรร่วมมือกับสมาคมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานและมหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนกานซูร่วมกันจัดการอบรมหลักสูตรการฝังเข็มสำหรับทันตแพทย์ เพื่อเป็นการเผยแพร่ความรู้ศาสตร์การฝังเข็มที่ได้มาตรฐานและสามารถให้คำตอบที่กระจ่างชัดแก่ศาสตร์การแพทย์แผนตะวันตกต่อไป

4.2 ปรัชญาของหลักสูตร (Philosophy)

มุ่งมั่นสร้างบัณฑิตทันตแพทย์ที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน มีความรู้ความสามารถในการตรวจวินิจฉัย รักษา และฟื้นฟูสภาพผู้ป่วย โดยใช้ศาสตร์การแพทย์แผนจีน สามารถนำความรู้ทางด้านการฝังเข็ม (Acupuncture) มาใช้ในการซ่อมเสริมการรักษา (Complementary) หรือทดแทนการรักษา (Alternative) ในการรักษาโรคหรือกลุ่มอาการที่เกี่ยวข้องในทางทันตกรรมได้อย่างเหมาะสม เพื่อดูแลสุขภาพประชาชนในประเทศไทยอย่างมีประสิทธิภาพ ปลอดภัยและประหยัด

4.3 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร (Objectives)

4.3.1 เพื่อฝึกอบรมให้ทันตแพทย์มีความรู้ความสามารถในการตรวจ วินิจฉัย รักษา และฟื้นฟูสภาพของผู้ป่วยโดยใช้ศาสตร์การแพทย์แผนจีนด้วยการฝังเข็ม

4.3.2 เพื่อให้ทันตแพทย์สามารถใช้ศาสตร์การฝังเข็มมาเสริมการรักษาในโรคและกลุ่มอาการทางทันตกรรม

5. ปีที่เริ่มการฝึกอบรม (Commencement Year) ค.ศ.2021

6. คุณสมบัติของผู้เข้ารับการฝึกอบรม (Admission Requirements)

- 6.1 ทันตแพทย์ศาสตร์บัณฑิต และ
- 6.2 มีทะเบียนผู้ประกอบการวิชาชีพทันตกรรมจากทันตแพทยสภา และ
- 6.3 มีประสบการณ์ประกอบวิชาชีพทันตกรรมไม่น้อยกว่า 1 ปี และ
- 6.4 ต้องเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม อุทิศตน บำเพ็ญประโยชน์ส่วนรวม

7. เกณฑ์การพิจารณารับเพื่อเข้ารับการฝึกอบรม (Admission Criteria and Decision)

- 7.1 ต้องสามารถเข้าเรียนต่อเนื่องได้ไม่น้อยกว่า 80 %
- 7.2 ให้การพิจารณาของคณะกรรมการคัดเลือกเป็นที่สิ้นสุด

8. ระยะเวลาของการฝึกอบรม (Length of the Training Programme)

2 เดือน (2months)

9. โครงสร้างหลักสูตร (Structure of the Training Programme)

9.1 จำนวนชั่วโมง	ไม่น้อยกว่า	258	ชั่วโมง
(Total Training Hours a minimum of)			
ภาคทฤษฎี (lectures)		167	ชั่วโมง
ภาคปฏิบัติ (Practical)		51	ชั่วโมง
ศึกษาดูงาน (Study visit)		30	ชั่วโมง
สรุปผลและอภิปราย		3	ชั่วโมง
สอบ (Assessment and Evaluation)		7	ชั่วโมง

9.2 หัวข้อวิชาหลัก (Compulsory Core Subjects)

หัวข้อวิชาหลัก (Core Subjects)	จำนวนชั่วโมง (No. of Hours)
การแพทย์แผนจีนพื้นฐาน	63
อวัยวะภายใน เหตุแห่งโรค	
ยีน หยาง และธาตุทั้ง 5	
Qi Blood and Body Fluid	
การวินิจฉัยโรค	
หลัก 8 ประการในการแยกโรค	
การแยกโรคตามระบบอวัยวะภายใน	
ระบบลมปราณและจุดฝังเข็ม	24
หลักการฝังเข็ม รมยา	6
การฝังเข็มรักษาโรค	51
ภาคปฏิบัติการตรวจร่างกายด้วยศาสตร์การแพทย์จีน	12
ภาคปฏิบัติการฝังเข็ม	41
ความรู้ทั่วไป และการศึกษาดูงาน	30
การทฤษฎี	6
สรุปและอภิปรายประสบการณ์การฝังเข็ม	6
สอบ	9
รวม	248

9.3 หัวข้อวิชาเลือก (Elective subjects)

การแพทย์ทางเลือกในประเทศไทย	จำนวนชั่วโมง (No. of Hours)
	6 ชั่วโมง
- Chiropractic	
- Homeopathy	
- การแพทย์พื้นบ้าน ฯลฯ	

9.4 แผนการฝึกอบรม (Training Plan)

9.4.1 ภาคบรรยาย	152	ชั่วโมง
หัวข้อ (Subjects)	จำนวนชั่วโมง (No. of hours)	
ประวัติการแพทย์จีนโดยย่อ	3	ชั่วโมง
(History of Chinese Traditional Medicine)		
ทฤษฎีหยิน - หยาง	3	ชั่วโมง
ทฤษฎีเบญจธาตุ	3	ชั่วโมง
สาระสำคัญพื้นฐานแห่งชีวิต ซี-เลือด-จิ้นเย่	6	ชั่วโมง
ทฤษฎีระบบอวัยวะสรีระในทางการแพทย์จีน	12	ชั่วโมง
สาเหตุการเกิดโรคและกลไกการดำเนินของโรค	6	ชั่วโมง
หลักการป้องกันและรักษา	3	ชั่วโมง
การวินิจฉัยโรค-การมอง, การถาม, จับชีพจร	18	ชั่วโมง
การวิเคราะห์กลุ่มอาการโรค	6	ชั่วโมง
การวิเคราะห์กลุ่มอาการจากซี-เลือด-จิ้นเย่	6	ชั่วโมง
การวิเคราะห์กลุ่มอาการตามอวัยวะข้างผู้	12	ชั่วโมง

สมุนไพรจีน	6	ชั่วโมง
บทบาทของเส้นลมปราณและจุดฝังเข็ม	6	ชั่วโมง
เส้นลมปราณและจุดฝังเข็มที่ใช้อยู่	24	ชั่วโมง
การรักษาโรคและอาการต่างๆ	30	ชั่วโมง
วิธีการปักเข็มและเทคนิคการกระตุ้นเข็ม	6	ชั่วโมง
ข้อระวังและการแก้ไขความผิดปกติ	3	ชั่วโมง
วิธีการรมโกลสุพาลำพาและการครอบแก้ว	3	ชั่วโมง
การใช้เข็มรูปแบบอื่นๆ - เข็มคีรีและเข็มหู	9	ชั่วโมง
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	1	ชั่วโมง
มาตรการปลอดภัย	1	ชั่วโมง
9.4.2 ภาคปฏิบัติ (Practical)		
การฝึกปฏิบัติการฝังเข็ม	51	ชั่วโมง
9.4.3 สรุปผลและอภิปราย (Summary and Discussion)	3	ชั่วโมง
9.4.4 ศึกษาดูงาน (Study visit)	30	ชั่วโมง
9.4.5 สอบ	7	ชั่วโมง
รวม	258	ชั่วโมง

10. กลุ่มอาการโรคที่เกี่ยวข้อง

Diseases and disorders related to dentistry that can be treated with acupuncture (WHO)

Diseases, symptoms or conditions for which acupuncture has been proved-through controlled trials – to be an effective treatment:

1) Pain in dentistry

- Pain of dental origin, Toothache
- Facial pain (including craniomandibular disorders)
- Pain form temporomandibular dysfunction
- Postoperative pain
- Headache related to Temporomandibular joint

2) Local analgesia/anaesthesia

3) Facial Paralysis, Faial spasm related to dentistry

4) Sore Throat

5) Bruxism

6) Xerostomia

7) Mouth Ulcer

8) Periodontitis

9) Halitosis

10) Cough

11) Gag Reflex

12) Nausea and vomiting related to dentistry

13) Dysphagia

14) Adverse reactions to radiotherapy and/or chemotherapy related to dentistry

15) Promoting Immune System Function

11. การประเมินผล (Assessment and Evaluations)

11.1 สอบข้อเขียน (Written Examination)

ครั้งที่ 1 ทฤษฎีพื้นฐาน

ครั้งที่ 2 จุดฝังเข็ม

11.2 สอบปฏิบัติ จับสลากบอกจุดฝังเข็ม ในครั้งที่ 2

11.3 สอบปฏิบัติ ครั้งที่ 3 (Clinical Evaluation) ในเรื่องการตรวจวินิจฉัย การรักษาและฟื้นฟูสภาพด้วยศาสตร์การแพทย์แผนจีน

11.4 การสังเกตและการซักถามขณะฝึกอบรม (Formative Evaluation) โดยอาจารย์ผู้ดูแล

12. ผู้มีสิทธิเข้าสอบรับการประเมินผล

12.1 ต้องเป็นผู้เข้ารับการฝึกอบรมไม่น้อยกว่า 80% ทั้งทฤษฎี ปฏิบัติ และดูงานตลอดหลักสูตร

12.2 ผ่านการประเมินด้านจริยธรรมดี ประพฤติ เจตคติ ความประพฤติ ทัศนคติ พฤติกรรมที่เหมาะสมโดยการพิจารณาจากอาจารย์ประจำ (ต้องมีสมุดประเมินผล)

13. เกณฑ์การสอบผ่าน

ต้องผ่านการวัดประเมินผลไม่ต่ำกว่า 60% ทั้งภาคทฤษฎี ปฏิบัติและการศึกษาดูงาน